

K A P I T E L X.

Bygdens og grendens historie i store trekk.

En tillater seg å be Distriktet være så elskverdig å henvende seg til herr Birger Laugsand, Økdal gård i Søknedal. Denne vil sikkert med glede skrive en kort og grei bygdehistorie.

Det har dessverre ikke vært mulig for meg å gjøre dette da jeg kun har hatt en kortere permisjon, og i denne tiden har måttet skrive sveithistorien ferdig.

H. Sødahl (sign.)

SS Obersturmführer.

K A P I T E L X I .

Hvilke erfaringer har De høstet under Deres tjeneste i Arbeidstjenesten

Vi har som førere i Arbeidstjenesten en stor og ansvarsfull oppgave. Den norske ungdommen blir i den alder da den er moden for nye impulser, i den alder da den skal formes fra gutter til menn, overgitt i våre hender forat vi skal forme disse emnene.

Tenker vi nøye igjennem denne oppgaven, nemlig den å forme, utdanne og oppdra den norske ungdommen, så må alle se klart at det er en uendelig stor og framforalt ansvarsfull oppgave. En må derfor forlange at de som blir overlatt denne oppgaven er seg sitt ansvar fullt bevist, at de både kan og vil gå inn for denne sin oppgave med hele sin kraft og hele sin vilje. Jeg har dessverre gjort den oppdagelse at det ofte har manglet såvel ansvarsbevissthet som interesse og vilje.

Jeg uttaler derfor det håp at alle de som har gått inn i A.T. for derigjennem å oppnå personlig vinning, eller derigjennem har trodd å kunne føre en tilværelse i landlige omgivelser med mat og drikke i dovenskap og interesseløshet, snarest må få utsedt sitt reisepass for aldri mer å få innpass der hvor idealisme, kamplyst og fedrelandskjærlighet bør være den første betingelse for innsats og førerskap.

De erfaringer jeg har høstet under min tjeneste i A.T. er mange og forskjelligartede.

Først og fremst må alt man foretar seg være planlagt og godt forberedt. Dette gjelder for såvel anlegg av ny leir som tjenesten i oppsatt sveit. Med hensyn til planlegging og oppbygging av nye leir, så kan det vel skrives en hel liten bok om dette tema, men i denne korte redegjørelse går en ut fra at det ønskes rent praktiske erfaringer i selve sveittjenesten.

Disiplinen og ånden i en sveit bestemmes i de første par ukene, og alle rede fra innrykningsdagen av må det vises en stram og fast holdning fra alt befals side, såvel tropps- som kvarterbefal.

I utdannelsesperioden må man drive hårdt og planmessig. Min erfaring er at det svært ofte fra befalets side legges alt for liten vekt på utdannelsesperioden. Eksersisen må drives hårdt og presist, hilsningsøvelser i korte, men krevende repriser. A.T.guttene opptreden og holdning i og utenfor leiriområdet er etter min mening altfor slapp og sivilt betonet. Befalet trenger opplæring i kroppspleie og undervisning i bering av uniform. Befal som rusler omkring med dagegammelt skjegg og med skjorter i de mest spraglene kulører gjør et dårlig inntrykk, og guttene blir deretter.

Kulturell undervisning er noe som de fleste befalingsmenn helst vil slippe å holde. Derfor arter også denne seg som kjedelige og tørre opplesninger. Sveitene bør ha faste kulturteltlærere som på en spirituell og

interessant måte kan bibringe guttene den nødvendige politiske skolering.

I kravet til indretjeneste kan en ikke være for streng. Forlang derfor alltid som sjef rene rom, perfekt opprødde senger og en bestemt fast ordning av alle effekter på rommet. Dette skal ikke bare forlanges ved hver morgenoppstilling, men hele dagen. Når guttene engang har vennet seg til dette, vil de finne alt annet utenkelig. Forlanger man av guttene til enhver tid orden, renslighet og disiplin, går tjenesten forøvrig som en lek.

Med hensyn til behandling av redskap, materiell og utstyr, så har vel de fleste sveitførere bitre erfaringer. Ukentlig opptelling og kontroll av alt materiell og utstyr er absolutt nødvendig. Gjør man det ikke, så blir det store og uerstattelige tap ved hver dimisjon. Nytt ansvarsprinsippet til yddeste konsekvens.

Derfor må parolen alltid være: Kontroll og atter kontroll med de verdier som er overlatt deg.

Ved gymnastikk, idrett og utmarsjer er det eller bør det være en selvfølge at befalet går foran.

Ved arrangementer av leirkvelder skal ikke guttene, som så ofte har vært tilfelle, rote sammen litt jazz og stepp. Også her er befalet lærere og førere.

I arbeidsperioden slappes som regel disiplin og holdning, og ofte er disse ved dimisjonen meget slett. Disiplinen og stramheten skal økes under tjenesten, ikke som så mange tror slappes av. Jeg har ofte fått det inntrykk at en del befal tror at i og med utdannelsesperiodens slutt, skal også stramhet og presisjon være forbi. A.T. skal og må ikke i arbeidsperioden utarte seg til en flokk uniformerte, udisiplinerte og halvsivile arbeidsgjenger ---.

En sovende lagfører 10 m. fra arbeidsfeltet med hodet på en stubbe, må selvfølgelig bryte ned både disiplin og arbeidslyst hos guttene. Arbeidstjenesten er idag den organisasjon i Norge som er overlatt den norske ungdommens oppdragelse. Guttene liker A.T., og det er vår oppgave som førere i denne organisasjon å skape A.T. slik som den er ment å skulle være, slik som vår høyeste sjef har tenkt seg den, nemlig å skape en organisasjon, en hær av arbeidets soldater, brunbarkede og sunne gutter som taktfast og målbevisst marsjerer fram med spaden i hånd, i kamp for et stort og lykkelig NORGE.

HEIL OG SÆL